

SÈRIE 4

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Traduïu el text següent:

L'autor explica l'equivalència entre el déu Osiris dels egipcis i el déu Dionís dels grecs. [Diodor de Sicília, *Biblioteca històrica*, 4.1.6-7]

Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ τὸν παρ' αὐτοῖς θεὸν Ὅσιριν ὀνομαζόμενον φασιν εἶναι τὸν παρ' Ἑλλησι Διόνυσον καλούμενον. τοῦτον δὲ μυθολογοῦσιν εὐρετὴν γενόμενον τοῦ οἴνου.

παρ' αὐτοῖς = entre ells mateixos (els egipcis)

Ὅσιριν de Ὅσιρις -ιδος = Osiris (déu egipci)

φασιν 3ª persona del plural del present d'indicatiu de φημί = dir, afirmar

παρ' Ἑλλησι = entre els grecs

Així doncs, els egipcis diuen que el déu anomenat entre ells mateixos Osiris és el denominat entre els grecs Dionís. Expliquen, a més, que ell fou l'inventor del vi.

2. Exercici de sintaxi	[2 punts]
<p>a) El primer verb principal del text és φασιν.</p> <ul style="list-style-type: none">• Digueu-ne el subjecte. <p>Αιγύπτιοι</p> <ul style="list-style-type: none">• Digueu quina funció, respecte de φασιν, fa εἶναι. <p>OD</p>	
<p>b) El segon verb principal del text és μυθολογοῦσιν.</p> <ul style="list-style-type: none">• Digueu-ne el subjecte. <p>Αιγύπτιοι (o una 3a persona del plural indefinida "expliquen..." = "s'explica que").<ul style="list-style-type: none">• Digueu-ne el complement directe.<p>τοῦτον εὐρετήν γενόμενον τοῦ οἴνου</p></p>	
<p>c) Al text hi ha tres participis. Escriviu-los.</p> <p>ὀνομαζόμενον, καλούμενον i γενόμενον.</p> <ul style="list-style-type: none">• Digueu amb quin mot concerta cadascun. <p>ὀνομαζόμενον: θεὸν (Ἄσπιον) καλούμενον: θεὸν sobreentès (Διόνυσον) γενόμενον: τοῦτον</p>	

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Opció A

Marqueu a la casella corresponent si les concordances següents són correctes o incorrectes (tingueu en compte el gènere, el nombre i el cas):

	<i>Correcta</i>	<i>Incorrecta</i>
a) ἡ μέγας πόλις	☐	☒
b) τοὺς ἀγαθοὺς δικαστάς	☒	☐
c) τούτων τῶν γυναικῶν	☒	☐
d) ἡμεῖς αὐτοί	☒	☐
e) πολλὰ βασιλεῖς	☐	☒

Opció B

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (tingueu en compte gènere, número i cas):

	<i>Vertader</i>	<i>Fals</i>
a) La forma αἷ correspon al nominatiu plural femení del pronom relatiu ὅς ἢ ὃ	☒	☐
b) El nominatiu singular de μεγάλοι és μεγάλως	☐	☒
c) El plural de εἶ és ἦσαν	☐	☒
d) L'adjectiu que concorda amb ῥήτορας és ἡδύν	☐	☒
e) La forma ἀγγελεῖ és la 3 ^a persona del singular del present d'indicatiu, veu activa del verb ἀγγέλλω	☐	☒

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Opció A

Digueu de quins dos ètims grecs provenen els mots catalans següents:		
Ex. democràcia	ὁ δῆμος	τὸ κράτος
	<i>Ètim 1</i>	<i>Ètim 2</i>
paquiderm	παχύς, -εῖα, -ύ	τὸ δέρμα
teologia	ὁ θεός	ὁ λόγος
fitoteràpia	τὸ φυτόν	ἡ θεραπεία
periscopi	περί	σκοπέω
octogonal	ὀκτώ	ἡ γωνία

Opció B

Escriuiu un dels dos mots grecs que componen cadascun dels mots catalans següents i esmenteu un mot en català o castellà format a partir del mateix ètim:		
Ex. antropologia	ὁ ἄνθρωπος	misanthrop
	<i>Ètim grec</i>	<i>Mot en català o castellà</i>
hipopòtam	ὁ ἵππος	hipòdrom
cefalàlgia	ἡ κεφαλή	megalocefàlia
monarquia	ἄρχω	diarquia
semàfor	τὸ σῆμα	semàntica
policlínica	πολύς	poligàmia

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Opció A

Aquesta imatge mostra com els herois aqueus pugen al carro el cos sense vida de Patrocle. Feu una redacció (entre 150 i 200 paraules) en què expliqueu les circumstàncies prèvies a aquest fet segons la narració de la *Ilíada*. El vostre text ha de donar resposta a les preguntes següents:

- Qui és Patrocle? Amb quines armes lluita quan és abatut? Per què?
- Quin guerrer del bàndol contrari dona mort a Patrocle?
- Quina és la conseqüència de la mort de Patrocle?

Després que el millor guerrer dels aqueus, Aquil·les, s'hagi retirat de la lluita enutjat amb el rei Agamèmnon, el bàndol grec pateix diverses desfetes. Quan els troians estan a punt d'arrassar les naus gregues, Pàtrocle, un altre dels herois aqueus, convenç el seu amic Aquil·les perquè li deixi les armes, amb el pretext que només de veure l'armadura del Pelida el bàndol argiu s'enardirà i els enemics defalliran. Aquil·les accedeix a la súplica del seu company, que ben aviat morirà a les mans d'Hèctor, príncep de Troia. La mort de Patrocle, narrada al cant XVI de la *Ilíada*, és clau en la trama de l'epopeia, perquè el dol descomunal d'Aquil·les propiciarà el seu retorn al combat amb l'objectiu de venjar l'amic mort. El fill de Peleu no descansarà fins aconseguir acabar amb la vida d'Hèctor (cant XXII) i enterrar, en uns grans funerals (cant XXIII), l'estimat Patrocle.

Opció B

[Cada resposta correcta val 0.4 punts; per cada resposta incorrecte es descomptaran -0.1 punts]

Encercleu la lletra de l'opció correcta:

1. Amb quina d'aquestes frases comença l'Odissea?
 - a) **“Parla'm, Musa, d'aquell home d'enginy multiforme...”**
 - b) “Muses de Pièria, vosaltres que amb el vostre cant doneu glòria, veniu i canteu Zeus...”
 - c) “Canto les armes i aquell home que de les costes de Troia va arribar el primer a Itàlia...”
 - d) “Canta, deessa, la còlera funesta del Pelida...”

2. Lacedemònia és
 - a) la regió de Grècia on es troba Atenes.
 - b) la regió del Peloponès on es troba Esparta.**
 - c) el conjunt de ciutats gregues del sud d'Itàlia i Sicília.
 - d) el nom que feien servir els grecs per denominar l'imperi persa.

3. Èdip va tenir quatre fills amb la seva esposa i mare. Només una d'aquestes respostes conté els quatre noms correctes. Indiqueu-la.
 - a) Ismene, Antígona, Etéocles i Polinices.**
 - b) Iocasta, Antígona, Etéocles i Polinices.
 - c) Ismene, Antígona, Pílates i Polinices.
 - d) Ismene, Antígona, Orestes i Polinices.

4. Després de la desfeta de Troia, els aqueus emprenen el retorn a casa. Agamèmnon, però, en arribar a Micenes és assassinat pel nou marit de la seva esposa Clitemnestra. Com s'assabenta Ulisses d'aquest fet?
 - a) Quan Ulisses arriba finalment a Ítaca, la seva esposa Penèlope li explica la desgràcia d'Agamèmnon.
 - b) Quan Ulisses visita l'Hades, l'ànima del propi Agamèmnon li fa el relat de la seva dissort.**
 - c) Telèmac, a qui Menelau havia informat del fet, ho explica al seu pare a Ítaca.
 - d) Alcínous, rei dels feacis, explica a Ulisses com va ser el retorn a casa dels herois que havien lluitat a Troia.

5. “No romangueu més temps a casa meva, si no voleu. El que us cal ara és fer un altre viatge i arribar al casal d'Hades i de la venerable Persèfona per consultar l'ànima del tebà Tirèsias, endeví cec però savi encara.”

Aquestes paraules són pronunciades

 - a) a l'*Odissea*, per Penèlope, adreçant-se als pretendents, per tal que marxin de casa seva.
 - b) a l'*Odissea*, per Circe, adreçant-se a Ulisses i els seus companys, per tal que puguin trobar el camí de retorn a Ítaca.**
 - c) a la *Iliada*, per Agamèmnon, adreçant-se als cabdills aqueus, per tal que puguin salpar cap a Troia.
 - d) a la *Iliada*, per Helena, adreçant-se a Paris i la resta de troians, per tal que obtinguin un presagi per aturar el setge dels aqueus.